

Profielschets Voorzitter Eerste Kamer der Staten-Generaal

BRIEF VAN HET LID SCHUYER

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Wassenaar, 13 juni 2003

Geachte collega's,

Nu deze Kamer de procedure voor de verkiezing van de voorzitter heeft gewijzigd in een open kandidaatstelling, en het stemgedrag van de leden dus wellicht niet meer uitsluitend zal worden bepaald door overwegingen van politieke aard en fractieomvang, heb ik besloten mij kandidaat te stellen.

In de door U vastgestelde profielschets wordt, zoals dat bij profielschetsen gaat, het bekende schaap met vijf poten gezocht. Deskundigen hebben mij echter verzekerd dat een schaap met vijf poten niet sneller ter been is dan een schaap met vier poten.

Wat kunt U van mij als voorzitter verwachten?

In de eerste plaats natuurlijk: dat ik adequaat leiding zal geven aan de vergaderingen van de Kamer, het College van Senioren en de Huishoudelijke Commissie. Met voorzitten ben ik vertrouwd, niet alleen uit hoofde van mijn langdurige en veelzijdige politieke nevenfuncties, maar ook door mijn beroepservaring: aanvankelijk als directeur van een onderwijskoepelorganisatie, daarna als collegelid van de Open Universiteit en, vanaf 1986, als voorzitter van de Raad van Bestuur van een groot psychiatrisch ziekenhuis.

In de vorige periode heeft het College van Senioren veel aandacht besteed aan het functioneren van de eigen organisatie. Met het aantreden van de nieuwe griffier, die voor de ambtelijke organisatie van de Kamer de eerstverantwoordelijke is, mag worden verwacht dat een aantal veranderingen in gang gezet zal worden. Niettemin hebt U in de profielschets aangegeven dat ook de voorzitter *inzicht in managementvraagstukken* dient te hebben, *met een open oog voor de taken en mogelijkheden van de ambtelijke organisatie*.

Op deze gebieden beschik ik eveneens over brede ervaring en ik zou, zeker in de eerste periode, deze beleidsaspecten willen benadrukken. Bij de komende veranderingsprocessen is draagvlak, zowel binnen de ambtelijke organisatie als bij de leden, van wezenlijk belang. Daarom zou ik ervoor willen pleiten de samenstelling van de Huishoudelijke Commissie te verbreden. Hierdoor zou bovendien de agenda van het College van Senioren kunnen worden ontlast, die in de afgelopen periode naar mijn mening al te vaak is bezwaard met organisatorische kwesties betreffende de ambtelijke ondersteuning. Daarnaast voorzie ik voor de komende periode intensief overleg met de overzijde op een aantal zeer uiteenlopende gebieden: van beveiligingsaspecten tot het gemeenschappelijk vergaderen over Europese regelgeving. De organisatie van dit overleg vergt bijzondere aandacht.

Een ander punt dat naar mijn inzicht bijzondere aandacht verdient, is de communicatie met de buitenwereld. De Kamer moet zichtbaarder worden voor de bevolking. Hiertoe zijn in de vorige periode verschillende voorstellen gedaan. Zo is het idee geopperd, de website van de Eerste Kamer te verbinden met de sites van de in de Kamer vertegenwoordigde partijen. Ook is voorgesteld het beleid inzake persberichten te veranderen, en het tijdstip van de Algemene Politieke Beschouwingen te vervroegen, die in deze Kamer wel erg laat worden gehouden.

In algemene zin zou de voorlichtingsafdeling aan de Kamerfracties meer technische bijstand kunnen verlenen.

In de profielschets wordt voorts gevraagd om *een representatief vertegenwoordiger van de Kamer zowel binnen als buiten Nederland*. Ik maak bij dit punt een tweetal opmerkingen.

Ten eerste: natuurlijk behoort de voorzitter de Kamer adequaat te vertegenwoordigen. Daarbij is het van belang, dat de betrokkene beseft dat bij representatieve verplichtingen nooit de persoon, maar altijd de functie vooropstaat. Dit betekent dat, wanneer de voorzitter in functie is, persoonlijke opvattingen in beginsel achterwege behoren te blijven. Ik ben van oordeel dat een voorzitter onze primaire taak – evaluatie en bewaking van de kwaliteit, de uitvoerbaarheid en sinds kort de verenigbaarheid met Europese regels van onze wetgeving – behoort te onderschrijven en daarbij behoort te wijzen op de functionele meerwaarde van de Kamer in deze processen. Het spreekt vanzelf dat de voorzitter het bestaan van de Kamer verdedigt en haar rol als belangrijk staatsorgaan uitdraagt. In mijn politieke carrière heb ik overigens wél gepleit voor opheffing van de provincies en voor een andere verkiezingsprocedure voor deze Kamer, voor een kritische beschouwing van haar bevoegdheden en voor een zorgvuldige vaststelling van haar taken, maar nimmer voor haar opheffing.

In de komende jaren zou ik het bestaansrecht van de Kamer willen onderstrepen door de aandacht meer te richten op de uitvoerbaarheid van wetten. Het recente rapport van de Algemene Rekenkamer *Tussen Beleid en Uitvoering* geeft daar alle reden toe. Wellicht zou kunnen worden overwogen om de commissie die nu de evaluatie van enkele wetten ter hand neemt, een permanent karakter en een bescheiden ambtelijke ondersteuning te geven.

De tweede opmerking geldt het aspect van de «representativiteit». Ik ben van oordeel dat het zwaartepunt van de activiteiten van de voorzitter behoort te liggen bij het intern functioneren van de Kamer en haar omgeving, en dat dit ook in het tijdsbeslag tot uitdrukking moet komen. Dat betekent dat ik het representatieve deel naar behoren zal vervullen,

maar er niet naar zal streven dit aspect van de taak meer reliëf te geven dan strikt nodig is. Mocht U daarentegen van oordeel zijn dat het representatieve aspect het zwaartepunt behoort te hebben, dan is het goed dat U weet dat ik, in het stadium waarin de organisatie zich momenteel bevindt, die mening niet ben toegedaan.

Met vriendelijke groet,
Eddy Schuyer